

Մ Ե Ճ Մ Ո Ւ Ա Յ Ը Հ Ա Վ Ա Տ Ի Ս

Ի Ի Չ Ի Լ Ն Ճ Ի Լ — Ս Ե Ն Ի

1870

ՆՈՒՄԵՐՈ 423

1287 ՁԻԼՀԻՃՃԵՅ

ՄԵՃՄՈՒԱՅԸ
ՍԵՆԵԼԵՅԻ 130
ՍԵՆԵԼԵՅԻ 80

ԲԱՉՈՐ ԻՐԹԵՍԻ
ՇՍԻՊԱԹ 2

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ
ՏԱՆԿԱՆ 20 ԿԵՆՏԻՄԵՐ 40 ՓԱՐՏԱՅ

ՍԼԱՅԻՐԱՆԻՔ
ՓԵՏՐՈՎՍԻ 44

ԱՍԻՊԱԹՆԻ ՇՈՒՊԱԹ 2

Մ Ի Լ Ի Յ Ե

Տիւնքի բազար կիւնիւ միլիէթ էք. սէրիյէթի թարաֆընտան, շու աթիւ տէքի իլան նէշր օլունմուշ տուր:

Ի Լ Ա Ն

Չըգան այրն 25ինճի բազար կիւնիւ ադտ օլունան մէճ իսին միւլպաթա. բընը տիւնքիւ կիւն հուզուրու մէալի մէվթուրու հաղրէթը սէտարէթ. բէնահիյէ թագաթիմ իթմիշ օլան ե կեղեցական վէ աշխարհականլար ճէ մաաթա իլան իտէրլէք բի, նիյազ վէ իսթիրհամլէրի շահանը հիւմնիւ դապուլ պուրուլարագ բէնաիլէրինէ լուծֆէն վէ ինայէթէն էմր ու իրաաթ պուրուլմուշ օլտուղը իւզրէ միլիէթ քիլիսէրի, ճէմաաթըն արգուսու իւզրէ, թէֆրիգ օլունմադ օլուպ, պու թէֆրիք մաատէսի իճրա օլունուն ճայա գատար ճէմաաթըն իպատէթ մահալլէրի օլմագ իճապ իթաիլին տէն, Շիմտիլիք իսթէնիլէն մահալլէրտէ զամիր վէ իթիգաթընը իւզրէ սէրպէնթճէ իճրաի իպատէթ իթմէմիղէ միւրաատէ պուրուլմուշ օլտուղունա պինաէն, միլիէթ բիլիսէրի երինէ էվիլէրի կիպի ումում միլիէթին մալի օլմագ իւզրէ, մուվադգաթ սիւրէթ տէ օլարագ Լալէ սօգաղընտա 13նը մէրօլու պինա մախսթսճա իպատէթ մահալ իթթիթիաղ օլուպ, օրատա բազար էրթէսի կիւնիւ գապահընը սաաթ պէշտէ ճայնաւոր պատարագ իճրա օլունմադ տըր: Միլիէթ բիլի սէլէրի ինայէթէն վաթ պուրուլտուղը իւզրէ թէֆրիգ օլունմադա գատար հիւ պիր թարաֆտա աալա

թէօհմէթ վէ դարըշըղլը միւճիպ օլաճագ հիւ պիր հալ վէ հարէքէթտէ պուլունմաալարը միլիէթի սէվէն վէ նամուսունու վիզայէ իթմէք իսթէյէն պիլ ճիւմէ ճէմաաթ էֆրատընա էքիտէն վէ մախսուսէն նաթիհաթ վէ թապիլէ օլունուր:

Պէյօղլու 1 փետրվար 1870.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՆ

Յանուն ամենասուրբ երրորդութեան եւ Մարեմայ Աստուծամօր անարատ յղացելոյն, եւ սրբոյն Գրիգորի մերոյ Լուսաւորչին, ժողովեալք ի միասին, յամի 1870 թ 25 յունվարի Մեք ներքոյ գրեալքս, կաթողիկէ Սրբեւեբան Հայք, կը յայտարարենք այս գրութեամբս առաջի աշխարհի, հանդերձ մեր քնտանեօք եւ որդւոք, որ հաւատամք զայն բաննայն զորս հաւատայ եւ քնդունի կաթողիկէ եւ Հռոմէական եկեղեցին, եւ զՍրբազան քահանայապետն Հռոմայ կը ճանաչեմք երեւելի գըլուխ եկեղեցւոյ, որուն հնազանդ եմք որդիական յարգութեամբ:

Միանգամայն կը յայտարարեմք որ իբրեւ հարազատ սերունդք Սրբոյն Լուսաւորչին մերոյ, եւ հաւատարիմ անդամք Սրբեւեբան Հայ կաթողիկէ եկեղեցւոյ, անարատ պահել կուգենք մեր եկեղեցական հայքենաւանդ իրաւունքներն, արտօնութիւններն ու սովորութիւններն, ինչպէս որ վայելած ենք զանոնք մեր նախնեաց ժամանակէն ի վեր:

Նմանապէս որովհետեւ Գ. Հաստէն, որուն գրեթէ երեսուն ամաց ի վեր հետեւած ընթացքը ամենեւին հակառակ է յաղային, եկեղեցական

իրաւանց եւ կանոնադրութեանց, եւ ամենեւին օտար Աւետարանական հեղութենէ, իրեն հովուական խնամոց յանձնուած ժողովուրդը ստութեամբ զրպարտելով բազմապատիկ վնասուց եւ գայթակղութեանց պատճառ եղաւ եւ զազգը երկու պառակտելու, անոր համար՝ բոլորովին գայթակղեալ իր վրայ յայտ առնեմք այսօր ամենայն վաւերական կերպով (ինչպէս նաեւ 1869 դեկտ. 214 ին առ օրրազան Պապն ուղղեալ աղերսագրովս բողոքեր ենք) որ բացէ ի բաց կը հըրաժարինք իրեն եկեղեցական տեսչութենէն:

Նմանապէս կը բաժնուինք իբրեւ յեալին միջոց այս երեսնամեայ խռովութեանց վերջ մը տալու, այն անձանցմէ, որոնք այս էական խնդրոյս մէջ մեզի հակառակորդ եւ գերհասունի գործակից գտնուեցան, միանգամայն մեր յատուկ եկեղեցիները եւ ազգային անշարժ ստացուածքներն ու եկամուտները մեզի գրաւելով:

Միւս վանիւ, պիտի մնանք ուղղափառք հաւատով, անբաժանելի ի Հռոմէական եկեղեցւոյ, ինչպէս որ էին մեր բարեյիշատակ Հայրերը մինչեւ ցմահ Գրիգոր Պետրոս Ը. Կիլիկիոյ Պատրիարքն, որ վախճանեցաւ յ 8 յունվարի 1866 ին, անփոփոխ պահելով Հայ Սրբեւեբան եկեղեցւոյ արարողութիւնները եւ բարեկարգական կանոնները, եւ ամենայնիւ հաւատարիմ հպատակ մնալով վեհափառ թագաւորին մերոյ քաջայաղթ Սուլթան Ապտիւլ Ազիզի:

Ի հաստատութիւն ստորագրեմք:

Ի Լ Ա Ն Ն Ա Մ Ե

Իշ պու 1870 սէնէսի յունվար ա.

յընքն 23 ինճի կիւնիւ Ամենասուրբ
Երրորդութիւն վէ Անարատ յղացեալ
Մարիամ Աստուածամայր վէ Լուսա-
ւորիչ իմիդ Սուրբ Գրիգոր իսմինէ թօք-
լանմը շ զտուղումուղ հայտէ, Պիղ
մուհարրի իմզալէր իշպու իլաննամէ
իլէ ճիհան էօնիւնտէ ֆամիլեա վէ էվ-
լատլարմը իլէ իլան իտէրիզ քի, Բօմա
Գաթօլիք քիլիսէնին ինանտըղը վէ գա-
պուլ էթտիյի շէյլէրին ճիւմէսինէ ի-
նանըրըղ վէ Բաբա հաղրէթլէրինի
շտալի քիլիսէնին իէիսի մագամննտա
թանք յըպ անըն միւթի էվլատլէրի իզ
Պունուկա պէրապէր իլան իտէ-
րիզ քի, Գրիգոր Լուսաւորիչ ին էօղ էվ-
լատլարմը վէ Շարգ Էրմէնի Գաթօլիքի քի-
ֆիսէօնին սատըգ աղասը զլուղումուղ
ճիհէթլէ, քիլիսէնէ աթալարմը գ-
տան պիղէ գալմը շ զլան հուգուգ վէ
իվթիաղ վէ առէթլէրիմիզի էճաատը-
մըզ վագթընտան պէրիւ անլէրէ նա-
յիլ զլուղումուղ կիպի, թէմամի իլէ
սագլամագ իսթէրիզ :

վէ Հասուն էֆէնտինին հէմէն օ-
թուղ սէնէտէն պէրիւ թոթթալուղու
մէպէք քիլիսէնիմիզին հուգուգ վէ նը-
ղամլարմա պիւսպիւթիւն գարշը վէ
ինճիլի Շէրիֆին (Աւետարանըն) էօյ-
րէթտիյի մաղլումոնղա պիւսպիւթիւն
մուղալի օլուպ, քէնտի իտաղէի րու-
հանիյէսինէ թէպիւմ օլունմուշ զլան
ճէմաթթը հաղըրնտա եալան եէրէ
իթթիրալէր իտէրէք բէք չօգ զարար
վէ կիւնահլէրէ վէ միլլէթին իքի ֆըրդա
օլմալընա սէպէպ օլմուշ վէ վէրտիլի
ֆէնա իպրէթլէր իլէ էմնիյէթիմիզ
պիւսպիւթիւն իւզէրինտէն դալմըշ
օլտուղումուղ, 1869 սէնէսի դեկ-
տեմբերինին իքիսի թարիխի իլէ Բաբա
հաղրէթլէրինէ թագաթիմ իթմիշ օլ-
տուղումուղ մոհղէրտէ տախի բրօ-
թէպթօ իթմիշ օլտուղումուղ յուզրէ,
պու կիւն աաթի միւշարիլէյին իտա-
րէի մէզէպիէսինի գաթիէն բէտաթ ի-
տէրիզ, վէ օթուղ սէնէտէն պէրիւ սիւ-
րէն շու իսթիլաթիլէրէ նէթիճէ վէրմէք
իլիւն, պու էսաղը մէսէլէտէ պիղէ
մուղալի վէ Հասուն էֆէնտիյէ թա-
րաֆիլի պուլունանլարտան այրըլըպ
քէնտիլմիզէ մալսաուս զլան քիլիսէ-
վէ էվլաք վէ իրապարմըզ ալը գօ-
րուղ :

Հասըլը 1866 յունվարընըն սէքի-

զինտէ վէֆաթ իթմիշ օլան սէքիլին
ճի Գրիգոր Պետրոս Էփի իկիա բաթրի-
յինին վէֆաթընա պատար մէհոււմ
բէտէրլէրիմիզին օլտուղու կիպի պիղ
տախի մէզէպիճէ Գաթօլիք գալա-
րագ վէ Բօմա քիլիսէնինալն այրըլ-
մայարագ, գուտրէթլիւ մէհապէթ-
լիւ ֆապիլիալընը էֆէնտիլի Սուլ-
թան Ալպ իւլ Ազիլ խան Գաղի հաղ-
րէթլէրինին թէքմիլէն սատըգ թէ-
պաաը գալաճաղըմըզտան իշ պու ի-
լաննամէյի իմզա իթտիք :

Պալատ սուրէթ վէ թէրճիւմէպի
տէրճ օլունան իլաննամէյի իշիսիլ-
տիլինէ կէօրէ շիմոյիյէ գալաթ սէ-
քիլ Նիւզ քիլիսէն զիյալտէ իմզա
իթմիշ տիր :

— Ճիւմաա էրթէսի կիւնիւ հուգու-
րու Ալիի հաղրէթը սէտարէթբէնա-
հիյէ կիթմէյէ միւշէրրէֆ օլան աշ-
խարհականլարա իէֆագաթ իտէն վար-
դապետ էֆէնտիլէր Յուլէպի վ. Գիւ-
րէլեան, Հ. Պօղոս վ. Պօյնուէլրեան,
Հ. Յովհաննէս վ. Սօրկուճեան, Հ.
Ռաֆայէլ վ. Միսէրեան, Հ. Վըր-
դանէս վ. Ճիզմէճեան, Հ. Եղիշէ վ.
Թէոդոսեան, Հ. Յովհաննէս վ. Շա-
ղիկեան, վէ Հ. Մեթրուպ վ. Ճեր-
մակեան, վէ ծայըր պիր իքի փապա-
լարըն իսմէրի եէտիմիզէ վաալ օլուր
իտէ, անլէրի տախի իթթիլաթէն դա-
ղէթամըզա տէրճ իտէրիզ :

Մ Ա Ձ Պ Ա Թ Ա Խ Ի Ի Լ Ա Ս Ս Ր

Իշ պու մաղպաթանըն խիւլասաթ
շէյլէ օլույօր քի, Էրմէնի Գաթօլիքի
ճէմաթթը էօթէտէն պէրու հիւքիւ-
մէթ վէ Բատիշահլէրին ուղրումաճան
ֆէտա էտէր թէպաալի սաաթը աաան
օլտուղու հայտէ, շու մէսէլէտէ Հա-
սուն էֆէնտիյէ ծլան մոթալիֆէթի
տախի եինէ տէվլէթը Ալիյէյէ սրտգ
ու Սուպուտիյէթիստէն նէշաթ իթմիշ
տիր, վէ պու մէսէլէտին իքի ճիհէթի
օլուպ, պիրի Էրմէնի Գաթօլիքի ճէմա-
թթընին Սալթանաթը սէթլէյէ օլան
թէպաալըզ վաղիֆէսինէ միւթաալ
իլիզ օլարագ, ճէմաթթըն Պապը Ալիճէ

օլան մուաֆիաթընա վէ հիւքիւմէթի
Սէնիյէ իլէ թէպաալըզ միւնասէպաթը-
նա Հասուն էֆէնտիյին նասըլ սէքիճէ
կէթիլմէք հալինտէ պուլունմուշ օլ-
տուղու, ագտէմճէ թագաթիմ գըլը-
նան մահղէրլէրտէն արգու թաֆիլ
օլունմուշ վէ հաթաա պիլմնմէն փղէ-
րինէ տէվլէթը Ալիյէ իտարէյի մէզէ-
պիլէյի ումուրու աաիյէտէն այրը-
րագ, պունլարը մալսաուս պիր գօմի-
սիօնա իհալէ պուլուրմուշ տուր : Մէ-
սէլէնին մէզէպիճէ ճիհէթինէ կէլինճէ
Էրմէնի Գաթօլիքլէրի Բաբա հաղրէթ-
լէրինէ, տէվլէթը Ալիյէյէ օլան թէ-
պաալըզ պօրճարընա տօգումայա-
ճագ սուրէթտէ, տինճէ թապի օլմա-
ղա մէհալուր օլուպ, անճագ Մէլքիթ-
լէր վէ սայիր Շարգ Գաթօլիքլէրի կի-
պի քէնտիլէրինին տախի էօթէտէն
պէրիւ քիլիսէլէրի իտարէսինճէ պաղը
հապուգ վէ առէթլէրի օլուպ, Լա-
յիսն տէնիլէն Գարալ Գաթօլիքլէրին-
տէն պիլմնուկա թէֆրիզ վէ թէմիզ
օլունտոնըլարընտան, վէ ճէմաթթլէ-
րինտէն պիր քէրրէ Լաթիլիք Էթլու-
նա կիտէլէրին թապիլաթը իլէ եա-
վաշ եալաշ ձրէնքիք սրֆաթընը
քէսպ իտէրէք, եալընը միլլէթիլիք-
լէրինի տէյիլ թէպաալիլէթ աաիլէլէրի-
նի տախի ունուլմուշ օլտուղումու-
կէօրալիքլէրինտէն, շու հուգուգ վէ
առէթլէրինտէն վաղ կէլմէմէյի հէմ
միլլէթ, հէմ տէվլէթճէ պիրինճի պթրճ-
լարը աաա իթմիշլէր, վէ Հասուն է-
ֆէնտի իտէ քէնտիլէրինի Լաթիլէթ-
մէք իլիւն հէր տիւրիւ տէսիսէյի
իթթիքապ իտէրէք պու եօրտան աա-
լա այրըմաաղընտան, վէ իտարէի
րուհանիյէսինտէ թուլտուղու եօլ
տախի տէյիլ եալընը Գաթօլիք մէզ-
հէպինճէ, իլլա հէր տին վէ մէզէպի-
ճէ պիր րուհանի իէյիտէ եաղըշան
հալին պիւսպիւթիւն խիւլաթը օլուպ,
իլիլիլաթաթթը թէսքին իտէճէք եէր-
տէ արթըլմաղ վէ քաբաա Պիւրիհ-
լէրինի պիր պիրինէ տիւլիլիլմէք վէ
Բօմա եանընտա ճէմաթթըն շէֆաաթ-
ճընը օլաճագ եէրաթ իթթիլաթ վէ
դէմիլ իթմէքաթն ֆարիզ օլաաղըն-
տան վէ արթըզ իւզլէրինէ հէր քէս
պիրս պիւթիւն գաթիլաթը օլմու-
ղումուղ կէլէն տէնէ թօլըմաա
Պիւնհոգտա բէք չօգ շիքիյէթլէր

օլտաւղու կիպի Բօմայա տալսի հագ-
 դընտա բրօթէսթօ օլունմուշ տուր :
 Հասուն էֆէնտի իսէ պոս տէֆա Բօ-
 մայա կիթաթյիսնէ ք եէրինէ ուսուլի
 վէճհէ թայեթն ծլունմուշ օլան վէքի-
 չի դարը շըգուլըը քի՛նքին մէրթէպէ
 թէսքի՛ն իթմէյէ չալը շմադտա իքէն,
 պիր տէ Հասուն էֆէնտի խօտ պէ խօտ
 անը ազլիտիւպ կէրինէ մալիւմ օլան
 զաթը քէէննէ շիգագ վէ իլլթիլաֆ
 ալէվլինի կէնիտէն իշալ իթմէք իշիւն
 պու թարաֆա կէօնաէրմիշ տիր :

Պու. Թափսիւլաթտան աղնաշըլա-
ճաղը իւզրէ, մաղպաթա սահիպէթի-
նին շուր Խաւասը ապա սալթանաթը
Սէնիյէյէ օլան վազիֆէյէթինէ աօ-
գունմայըպ, տէվլէթին հէր գանուն
վէ նիզամնա թապի օլարագ, շայէս
էլէրինտէն պիրի Թէօհմէթի մուհիպ
օլանագ պիր հալտէ պուլունուր իսէ,
իւք տավաճըսը քէնտիլէրի օլանաղը
Թէքրար օլունտուգտան սօղրա, եւ-
լընը սալթանաթը Սէնիյէտէն քէճա
վէ իսթիրհամլէրի, մատէմ քի Հասուն
էֆէնտի ալէյհինէ բրօթէթօ իսէն-
լէր պունունլա մէզհէպլէրինտէն չըգ-
մամը Զ. Զրուղունա վիճտանլէրի շա-
հատէթ իսէյօր վէ քէնտիլէրի պաշ-
գա պիր շէյ իսթէմէղլէր, իլլա զա-
միր վէ իսթիգատլարը իւզրէ իպա-
տէթլէրինի վէ հէր տիւրլիւ վէզայի-
ֆի տինիյէլէրինի իճրա իթմէք, սալ-
թանաթը Սէնիյէ պու գատար ֆա-
միլէալէրին ութօյլէ իճրայի ային իտէ-
ճէք պիր մահալլէրի օլմամասընա վէ
տինճէ պօրճլարընը օլվէճհ իլէ իֆաի-
տէմէմէլէրինէ գայիլ օլմայաճաղընտան,
միլլէթ քիլիսէլէրինտէն լաղըմ կէ-
լնլէրին պիր ան էվլէլթայեհինի իլէ,
օրատա քէնտի բաբասլարը իլէ իսթի-
րահաթը տէրունլէրի իւզրէ իպատէթ
իթմէլէրինէ միւսաատէ պուլլուրմա-
սընը իսթիրհամ իտէրլէր

Պու կիւնքի Տեառքնդարա՛ջ կիւ
նիւ, Պէյօղլունտա Յովհան Ոսկերե-
բան քլկխսէննտէ, Էնգարէ բիսդո-
պոսդա Սոաքելիան Ֆաղիլէթլիւ Յով-
սէիի դերասպլմանէ կէշտէօրթ Էիւղ
պաւերիւ իլէֆհաթէ Եղթեմալ քիլի-
ոնէին Թոթրունինտէ դուտոտար շէրիֆի
Ստրմմապոմի 1484 Մ 1484 Մ 1484 Մ 1484 Մ

Քիչ ինքեցի չերիֆի մուհաֆազայա,
վէ լնճիկի Շէրիֆի սիւնկիւղէր իւլէ
վաղ իմ տիրմէյէ պէղլը զիւնդուտ ի-
տէն զէվաթ, տիւն Նախաճմ տէվէթ
լիւ ֆէխամէթլիւ աատորազամ էֆէն
սիմիլիւն դօնաճարընա կիտիպ քէյ-
ֆիյէթ պիլ իֆատէ, պուստապուճ քի-
լիսէ զարուսդէնուս շու մաքլտէ պիր
քեսհատ եարըյըր շար :

« Կէրէք էրքէք վէ կէրէք դարձ
քիլիսէ տէրունինտէ ելլքսէք սէարի-
լէ տուա իմ վէմէյի հուն և Էքն » :

Պու տինտար զաթլարըն սլայրէթի
թահսինէ շայեան օլտուզունաւն, իսմ
լէրի միւնսպէտէն շէրէֆ իլէ եսաւ օ
լաճագ տոր :

Իլէրուտէ իսիմէրինէ՛ սահիհ տույ
տուղումու գտա զաղէ թաղից լաւէ թու
ար. յա նէշր խտէճէ յիղ :

Իշխախլ իշէ նէզարէն , մէզքիւ
քիլ իսէտէ ճէմաթտան պիլրի « Բա
տիշահը սէվէն վէ միլլէթինի սէվէն
վէ Հասունու իւթէմէյէն քիլ իսէտէն
տըշարը չըգոնն » տէյի իւչ տէֆա
նիտա իյլէտիքաէ , օթուղ սէնէտէն
պէրու մէնֆուրլարը օլան Հասունուն
իսմինի իշիլթիքլէրինտէ , խալլիճէ
քիմէմնէլէր պունուն իւզէրինէ քիլի
սէտէն տըշարը չըգմըշար տըր :

— Պու կիւնքի Տեառնդ առաջ բա-
զար էր թէսի կիւնիւ, չալէ ոօգաղ ըն-
տա օլան ճէմիյէ թկեահտա, Գիւրէի-
եան Փաղըլէ թիւ Յօրմէսի վարդապետ
Ջաշնաւոր Պատուօրադէր սուսմուշ տուր,
պու մահալտէ խընճախընճ գալապա-
լըդ հէմէն սէքիդ, տօգուղ եւիւղ քի-
շիտէն միւթէնաւիւղ խոի, հայլընա
րէհապին վէ միլլէթ միւթէպէրանը
տախի հագըր պուլունմուշլար տր :

Էրզրում 15 Յունի. 1870

• • Ulltiff •

Վալիի սապրդմզ Տ. խամայիկ Հագ-
դը բաշա հազրէթլէրի կէշէն բէնշէմ
պիհ մահը հալին Տ/ննի կիւնիւ ուե-
րը Մնատէթէ միւլթէվէճճիհէն պէտտե-
միզտէն հարաքէթ պոյուրուպ եւվլը
մէզքիծրտէ Կախի վալիի լահիզ
տէօրաիւննիւ օրոույու Հիւմայուն
միւշիւրի Տ. Մուսթաֆա բաշա հազ-
րէթլէրի էրզինկեսանտէն հարաքէթ

վէ տիւնքի կիւն պէլաեմիզէ եււղսա-
աթ մէսաֆէ Ըրճա դարիեսիւնտէ թէշ-
րիֆի ալիէրի միւնթաղըր օլտուղուն
շտան, էրքեան վէ իւմէրպյըր աւրէրիէ
վէ միւլքիյէ վէ միլէյր սիւլառէ բու-
էստասը դարիյէի մէզ, բիւրէյէ գտասը
իսթիզպալըր ալիէրիիւն վարրպ սլա-
զըլարը օլ կիւն շէհնթէ սփաթէ վէ
պազըլարը տաիսի ֆէրտասը եանի
պու կիւն եէմըր բէնչէմպէ օլտտան
մայէթը սէնիյէյէրինաւ վէ միւլի նա-
մէսպուգ ալտըր վարա (եալընըզ մէվ-
սիմի շիթա միւնասէտէթի իյէ ունի-
ֆօրմա իքսանըր էքսիւ իո իսի), վէ իզ-
տիհաֆէ սաաթ ալիըր պուչուգտա
մէրքէզը վիլայէթը ճէլիյէրինէ թէշ-
րիֆ վէ ճիւմլէսի հուդուրու. Այիի վի-
լայէթբէնուհիլէրինէ վարրպ թարաֆը
էքրէմը միւշիրանէլքինաւն հիւմնի
գապուլ իյէ միւֆարէքէթ օլունմուշ:

Միւշիքի միւշարիւն ինչ հազրէթ լէրինին էօհտէի Ալիի տարփանէլէրին տէ տէօրտիւնճիւ օրտույու Հիւմայուէ միւշիքիյէթի, էր զրում վիլայէթը ճէլիլէ վալիլիյի, Թրապուզան թարիզ նէզարէթի, վէ իսթիհքեամ գօմիսիօն ըիյասէթի պուլունարագ, միւսէյլէմ օլան իսթիզամէթ վէ թէ տապիրի ֆիլաթօնու միւսթահսէնէլէրի մուճիպ ճիւմլէ ահալինին տախի հիւսնիւ սատագաթ վէ իթթիֆտ գը ճայիպ օլտուգսա, հէր պիր սուուպէթ սուհուլէթէ թահվիլ վէ օրտույու Հիւմայուէ մէրքէզի տախի էրզինճանտան էրզրումէ նաղը օլուն մագլտա օլտուզունտան, տէվլէթճէ մատտի վէ մանէվի մէնաֆիի քիւլլիւ հասըլ, վէ էրզրում պէլտէսի տախի սայէի հազրէթը թաճտարի վէ հիմէմը միւշիքի էքրէմիլէրի իլէ մամուր վէ ապատ վէ ճիւմլէմիզ տախի մէսրուր վէ մէմուէն օլաճաղըմըզ պի իշթիպահ օլմաղին միւշիքի միւշարիւլէ ինչ հազրէթլէրինին մուլաֆֆագիլլէթը Ալիլէրի էզ ճան ու տիլ թէ մէննի իտիւպ, վագլըն միւսաատէսի օլմատըզընտան, պու գատարճըզը օլուն զագէթայը միւթէպէրէնիզտէ հէշր ու իլան պույուրմուլէրի միւթէ մէննա տր էֆէնտիմ:

* * *

1975

1976

1977

1978

1979

1980

1981

1982

1983

1984

1985

1986

1987

1988

1989

1990

1991

1992

1993

1994

1995

1996

1997

1998

1999

2000

2001

2002

2003

2004

2005

2006

2007

2008

2009

2010

2011

2012

2013

2014

2015

2016

2017

2018

2019

2020

2021

2022

2023

2024

2025

2026

2027

2028

2029

2030

2031

2032

2033

2034

2035

2036

2037

2038

2039

2040

2041

2042

2043

2044

2045

2046

2047

2048

2049

2050

2051

2052

2053

2054

2055

2056

2057

2058

2059

2060

2061

2062

2063

2064

2065

2066

2067

2068

2069

2070

2071

2072

2073

2074

2075

2076

2077

2078

2079

2080

2081

2082

2083

2084

2085

2086

2087

2088

2089

2090

2091

2092

2093

2094

2095

2096

2097

2098

2099

2100

2101

2102

2103

2104

2105

2106

2107

2108

2109

2110

2111

2112

2113

2114

2115

2116

2117

2118

2119

2120

2121

2122

2123

2124

2125

2126

2127

2128

2129

2130

2131

2132

2133

2134

2135

2136

2137

2138

2139

2140

2141

2142

2143

2144

2145

2146

2147

2148

2149

2150

2151

2152

2153

2154

2155

2156

2157

2158

2159

2160

2161

2162

2163

2164

2165

2166

2167

2168

2169

2170

2171

2172

2173

2174

2175

2176

2177

2178

2179

2180

2181

2182

2183

2184

2185

2186

2187

2188

2189

2190

2191

2192

2193

2194

2195

2196

2197

2198

2199

2200

2201

2202

2203

2204

2205

2206

2207

2208

2209

2210

2211

2212

2213

2214

2215

2216

2217

2218

2219

2220

2221

2222

2223

2224

2225

2226

2227

2228

2229

2230

2231

2232

2233

2234

2235

2236

2237

2238

2239

2240

2241

2242

2243

2244

2245

2246

2247

2248

2249

2250

2251

2252

2253

2254

2255

2256

2257

2258

2259

2260

2261

2262

2263

2264

2265

2266

2267

2268

2269

2270

2271

2272

2273

2274

2275

2276

2277

2278

2279

2280

2281

2282

2283

2284

2285

2286

2287

2288

2289

2290

2291

2292

2293

2294

2295

2296

2297

2298

2299

2300

2301

2302

2303

2304

2305

2306

2307

2308

2309

2310

2311

2312

2313

2314

2315

2316

2317

2318

2319

2320

2321

2322

2323

2324

2325

2326

2327

2328

2329

2330

2331

2332

2333

2334

2335

2336

2337

2338

2339

2340

2341

2342

2343

2344

2345

2346

2347

2348

2349

2350

2351

2352

2353

2354

2355

2356

2357

2358

2359

2360

2361

2362

2363

2364

2365

2366

2367

2368

2369

2370

2371

2372

2373

2374

2375

2376

2377

2378

2379

2380

2381

2382

2383

2384

2385

2386

2387

2388

2389

2390

2391

2392

2393

2394

2395

2396

2397

2398

2399

2400

2401

2402

2403

2404

2405

2406

2407

2408

2409

2410

2411

2412

2413

2414

2415

2416

2417

2418

2419

2420

2421

2422

2423

2424

2425

2426

2427

2428

24

Բազար կիւնիւ Պէյօղլունտա Հա-
մազգեալայ քնկերութիւնուն Լալէ սօ-
գազընտա 13 նօմբօյու պինասընտա
թէճէմիւ իթմիշ օլան զէվաթըն մէսէ-
լէի րուհանիյէյէ տաիր պիր իլաննա-
մէյի իմզա իթմիշ օլտուգլարը մալիւմ
տիր :

Իշպու իլաննամէյի իմզա իթմէք
արզուսունտա պուլունան սաիր զէ-
վաթըն իշպու փերարար այընըն 15
ինճի բազար կիւնիւնէ գատար սաաթ
սապահըն իւշիւնտէն եարը կիճէյէտէք
հէր կիւն աշըգ օլտուգ օլուպ մէզքիւր
քնկերութիւն մահալ ինէ թէշրիֆ ի-
լէ իմզա իթմէլէրի իլան գըլընըր :

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹԸ ՄԻԻԹԷՆԷՎԻՅԷ

Տրամա ճիւղարարընտա պիրաիւ-
ղիյէ Թաղան եաղմու րլարտան պիր չօք
տուվարլար երգըլըր զէյունվար 18
սալը կիւնիւ շըգան պիր ֆուրթու-
նա իլէ շէտիտէն կէլէն եաղմու րլարըն
սէլլէրինտէն Գուրու շայ տէնիլէն նէհը
ճօշարագ օլ ճիւղարարտա պուլունան
իւշ տէյիրմէնի վէ պիր թաղըմ պահ-
ճէլէրի խարապ իթմիշ Սէլանիք զա-
գէթասընտա օգուտնիւ տիր :

— Պու կիւնիւրտէ խըտիվիյէթի
Մըսրիյէ ճանիպինտէն, պղարատա Մը-
պըր քէթիլիւտաը ութուֆէթլու
ֆեռմիլ պէյ էֆէնտի հազրէթլէրինէ
իրսալ գըլընան պիր թաղըրաթը զայ-
րի րէսմիյէտէ պէյաւէ վէ իշար օլուն-
տուղունա կէօրէ, խըտիվիյէթի միւ-
շարիլէյհանըն իճըա իյլէտիյի թէտա-
րիքեաթ վէ միւհիմնաթը հարպիյէ-
տէն մագսէտ, կինէ մաթպըլի միւ-
ֆալիսամընա պիր հիւսնի խըտմէթ
իթմէքաէն իպպըթ օլտուղը, վէ կի-
րիտ րուեսայի էշըլըյաընտան պիր
գալընըն սիլքի աաաքիրի Մըսրիյէտէ
խսթիլտամ օլտըրար իւմիտի իլէ կէլ-
վիշլէր իսէտէ չնիյէթլէրինէ միւյէստէր
օլամայաճազլարընա աղըլարըր քէսէ-
քէք մէյունէն հազընտա մէմէքէթ-
լէրինէ ալտէթ իսէճէքէրի աղնաշըլ-
մըշ տըր :

— Սէնէտէ եիւղտէ 9 թէմէթիւ
իլէ 20 պին զուրուշտան 25 պին զու-
րուշա գատար աղճէ գապուլ իյլէմէք

վէ սէնէտէ եիւղտէ 12 թէմէթիւ իլէ
տէ չէհին իլէ աղճէ իղրազ իթմէք
իւզրէ կէչէնլէրտէ Սթանպօլտա Գա-
շըգըլար իշինտէ 100 զուրուշտան
5,000 զուրուշա գատար էյալէթլէրին
Մալ սանտըղլարը իաղէրինէ չէքիլէն
փօրիշալարա եիւզ զուրիւշտա թէ-
տիյէ օլունան 20 բարա վէրկիտէն է-
հալիյի մեւաֆ իյլէմէք իշիյէթիլէ
պիր էմնիյէթ սանտըղլը քիւշաւտ օլուն-
մուշ տուր :

— Բոււմ էլի տէմիր եօլլարըր գոււմ
բանեպսընըն գանուշլարըր Տէվլէթի
ալիյէ թարաֆընտան գապուլ ժըուն-
տուղու իշիտիլմիշ տիր :

— Սարայը հիւմայուն տօղրամա-
ճը պաշը Որդիկ էֆէնտի պու կիւն
լէրտէ միւպլէլա օլտուղլարը խա-
թալըգտան աղատէի սէրի կիրիպան
իլէ, թասհիհի միղաճ իյլէտիյի մա էլ
մէմնուշլէ իշիտիլմիշ տիր :

Հ Ե Ղ Ի Ն Է
ԿԱՄ

Գ Ա Ղ Տ Ն Ի Ք Մ Ը

Ի Կոստանդնուպօլիս .

ՏԵՐ ԵՒ ՀՐԱՏԱՐ ԱԿԻՉ

Մ . Յ . Զօրագեան

ՀԱՏՈՐ ԱՌԱՋԻՆ

Կ . Պօլիս .

Պին իքի եիւզ սէքսէն ալթըշէվալօն
պիր թարիլի վէ օթուղ պիր կիւն
վատէլի 250 ատէտ Օսմանլը լիւրա-
սընը հալի Մուպահեաճը Մանուկ
իմզար իլէ պիր գըլթա աշըգ պօ-
նօ գաղայէն եէտիմտէն զայ իթմիշ
օլտուղումտան, վէ սահիպի իմզայէ
տաիի պա վարագա իսպար իթմիշ օլ-
տուղումտան, քիմին եէտինտէ պուլու-
նուր իսէ, հիւքմիւ կէչմէյէճէլի ի-
լան Յլունուր :

Օհան ֆերագի .

ՀԱՐՍԱՆԻՑ ՄԸ

Մէզքիւր սէրնամէ իլէ օլան քիթապ
Փաթիտէ Մըրաֆ վէ Բաֆայէլիան մէթէ-
պի շակիքտանընտան Յուլէփ էֆէնտի Բօ-
լատ, թարաֆընտան գալէմէ պընմըշ եր-
մէնիճէ պիր միւֆիտ րօման տըր :

Յիյաթը 3 1/2 զուրուշ .

Մ . Եօրկի Հ . Գիրեադօն գատըգ
իլլէթի հէքիմի օլտէպլ պու կիւնլէր-
տէ Սթինատան Սիթանէյէ կէլէրէք
էվլէլա պագաճաղը զէվաթտան իւճ-
րէթ մաթլուպ իթմէյէճէլինի պիւ-
տիլի, սանիէն շունու տաիի պէյան
իտէր քի էկէր նէ ճինսի օլուրսա օլ-
սուն պու իլլէթ միւպլէլա օլան-
լարտան էօնիւմիւղտէքի մարթ թի-
թամընա գատար եալընըգ 100 քի-
շիլի պագապիլէճէք տէրէճէտէ մու-
ալիճէսի պէրապէրինէ վար տըր,
թապիպի մումաիլէյհ Մ . Վ Հանին
Սթամպօլտա քէօրիւ պաշընտա վէ
եա Պէյ օղլունտա վաղը 77 նումէ-
րօլու էճզախանէլէրինտէ պուլունա-
ճաղընը իլան խտէր :

Գ Ա Ձ Ա Մ Ի Ա

1 8 7 0

Սէնէսինէ մալսաուս

Թալիսանճատան Թիւրքէյէ Թէքիւմէ
օլունտու

Ա Ս Ի Թ Ա Ն Է

Թապիւնէ Ռ . Յ . Գէրգէան

Սաթըլըր Ասիթանէտէ հէր քի-
թապըր տիւքբեանլարընտա :

ՍԱՀԻՊԻ ՄԷՍՈՒԼՈՒ ՂԱՋԷԹԱ

ՅՈՎԱԿԻՄ ԲԻԻԼՊԷՆՏՅԱՆ

ՍԵԱՆՊՈԼՏԱ ՉԻՉԷԻ ԲԱԶԱՐԸ ՆՈՒ

ՄԷՐՈ 45

ՃԷՄԻՑԷԻ ԻԼՄԵՑԷ ԹԱՊԱՆԵՍԻՍԷՅԷ